

Jernej Kaluža, Tonja Jerele

MEDIJSKO IZVEŠTAVANJE O AFERI FOTOPAB U SLOVENIJI – SEKSUALNO NASILJE U KONTEKSTU DIGITALNOG FEMINIZMA, MEDIJSKOG SENZACIONALIZMA I NOVINARSKJE PROFESIJE¹

SAŽETAK

Proteklih nekoliko godina prošlo je u znaku razvoja digitalnih feminističkih pokreta, kao i pokreta koji se bore protiv nasilja nad ženama. U postjugoslovenskom regionu, rodno nasilje postalo je važna tema kroz pokrete #nisamtražila i #nisisama, koji su se proširili putem društvenih mreža. U Sloveniji, jedan od ključnih događaja u ovom kontekstu bila je „afera Fotopab“. Ova afera je počela u avgustu 2022, kad su ispovesti žena o seksualnom nasilju u kulturnoj sferi prvi put objavljene na Instagramu, a zatim prenesene u raznim informativnim medijima. Ovaj rad se bavi medijskim izveštavanjem o aferi, što se može sagledati kroz pojmovne razlike senzacionalizma i profesionalizma u novinarskoj praksi. Izveštavanje je takode bilo obeleženo specifičnom političkom polarizacijom koja je karakteristična za hibridne medijske sisteme, pri čemu su se desničarski mediji uglavnom fokusirali na tobože inherentno problematično i promiskuitetno ponašanja pripadnika urbane progresivne kulture. U tekstu pokušavamo da sistematski analiziramo medijsko izveštavanje o ovom pitanju koristeći metode za miniranje podataka, analizu okvira i tekstualnu analizu. Takode se bavimo načinom na koji se nasilje nad ženama i pitanja vezana za žene često koriste za političke poene i ciljeve.

KLJUČNE REČI

afera Fotopab, digitalni feminizam, nasilje nad ženama, ekonomija pažnje, hibridni medijski sistemi, senzacionalizam, slovenačka javnost, pokret MeToo

¹ Ovo istraživanje finansijski je podržala Slovenačka agencija za istraživanje i inovacije – ARIS (istraživački program „Masovni mediji, javna sfera i društvene promene“, grant br. P5-0051).

Jernej Kaluža, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Center za raziskovanje družbenega komuniciranja, Slovenija: jernej.kaluza@fdv.uni-lj.si

Tonja Jerele, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Center za raziskovanje družbenega komuniciranja, Slovenija: tonja.jerele@fdv.uni-lj.si

Uvod

Sve je počelo na Instagramu jednog sunčanog avgustovskog dana 2022. godine. U jeku „sezone kiselih krastavaca“ (što je slovenački izraz inspirisan nemačkim *Sauergurkenzeit*), kad je bio manjak vesti u medijima, osvanuo je novi profil s nazivom *Protiv nasilja Dušana Smodeja* (*Proti nasilju Dušana Smodeja*). Na profilu se nalazio svega jedan post koji opisuje navodne postupke počinioca prema osobi koja vodi profil. No, kako je broj priča o seksualnom i psihološkom zlostavljanju žena i finansijskim malverzacijama rastao, tako je i profil privlačio sve veću pažnju javnosti, dok na kraju nije dobio pažnju raznih medija i političara. U ovom tekstu osvrnućemo se na to kako je ova afera, koja se prvenstveno bavila problemom nasilja nad ženama, prešla iz neformalne sfere društvenih mreža, koju karakteriše šire učešće korisnika, do informativnih medija, i tako postala jedna od udarnih vesti u zemlji.

Takav razvoj situacije, koji je slovenačkoj javnosti poznat kao „afera Fotopab“, bio je praćen političkom polarizacijom. Mediji ekstremne desnice uglavnom su se fokusirali na, prema njihovom shvatanju, inherentno problematično i promiskuitetno ponašanje pripadnika urbane, progresivne kulturne scene. S druge strane, „stari“ mediji našli su se negde između „klikbejt“ senzacionalizma i poštovanja principa objektivnosti, često bez odnosa prema etičkim standardima novinarske profesije kad je reč o izveštavanju o nasilju nad ženama i pokušaju da se događaji sagledaju u širem kontekstu, pogotovo iz perspektive žrtava nasilja.

Afera Fotopab je složena i specifična lokalna priča, koja se ne može u potpunosti razumeti bez uvida u nedavne društvenopolitičke razvoje u Sloveniji (više o tome u: Jerele et al. 2018). Na jednom nivou, ona predstavlja odraz globalnih pokreta poput #MeToo, pogotovo njegovih ranih faza, kad su žrtve seksualnog nasilja delile svoja iskustva kako bi ukazale na sistemsko nasilje unutar industrije kulture. Može se povezati i sa „pokretom digitalnog feminizma“, koji osnažuje žrtve ukazivanjem na loše obrasce u ponašanju kroz kolektivno deljenje priča (Mendes, Ringrose and Keller 2018).

Ipak, afera Fotopab se u nekim bitnim aspektima razlikuje od globalnog pokreta #MeToo, što ukazuje na važnost razmatranja regionalnih i kulturnih konteksta u globalnom feminističkom aktivizmu (Quan-Haase et al. 2021). Na aferu u Sloveniji uticali su odnos tradicionalnih i društvenih medija, kao i politička klima, patrijarhalne strukture i tradicionalizam. Takođe, afera je imala određene elemente koji su podsećali na teorije zaverre poput „Picagejta“ kao i na slučaj Džefrija Epstajna, pošto su mediji bili usredsređeni na navodnu korupciju političkih i kulturnih elita u Sloveniji. Često su dovodili u vezu aktere iz šire političke mreže, posebno ličnosti

bliske vladajućoj strukturi umerene levice, kao i levičarskoj političkoj partiji (Levici) u Sloveniji. Mogu se pronaći sličnosti i s regionalnim pokretima poput *Nisi sama* u Srbiji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini (Maskalan 2023) i Sloveniji, koji se takođe bave problemom seksualnog uznemiravanja. U Sloveniji, ovi pokreti su doveli do kampanje #OnlyYESMeansYES.

Anatomija afere

Optuženi za nasilje Dušan Josip Smodej bio je producent u kulturi i direktor Fotopaba, festivala koji se održava u Novom Mestu, i na čije čelo je došao 2014. godine (Madsen 2018). Smodej pripada mlađoj generaciji slovenačkih umetnika i producenata u kulturi s bliskim vezama s bitnim akterima u slovenačkoj kulturnoj sferi. Tokom godina, Fotopab je od usko specijalizovanog godišnjeg fotografskog festivala izrastao u interdisciplinarnu kulturnu instituciju međunarodnog ugleda (O'Hagan 2018). Festival je redovno primao državnu finansijsku podršku i organizovao edukativne seminare za mlade umetnike (Štefančič 2021). Između ostalog, Fotopab je bivšu benzinsku pumpu u Ljubljani pretvorio u galerijski prostor, koji je povremeno privlačio pažnju medija zbog navodno kontroverznih umetničkih praksi. U to vreme, počele su da kruže glasine o divljim žurkama u Fotopabu.

Afera Fotopab je počela sredinom avgusta 2022. godine. Na Instagramu su počele da se objavljuju priče napisane u prvom licu, u kojima se Smodej optužuje za seksualno nasilje, drogiranje žrtava i finansijske malverzacije. Priče su sadržale neke eksplicitne detalje: žrtve su opisivale kako ih je vezivao za radijator, emotivno i psihički zlostavljao, kao i primoravao na uzimanje droge GHB, koja smanjuje inhibicije, često bez njihovog znanja. Neke optužbe su se odnosile i na Romana Uranjeka, Smodejevog prijatelja i člana čuvane umetničke grupe IRWIN, koja od osamdesetih godina dvadesetog veka predstavlja važan deo građanskog društva i kulturnih pokreta u Sloveniji (Gasparavicius 2011). Posle objavljivanja prvih optužbi protiv njega, Uranjek je izvršio samoubistvo.

Tek tada, priča je dospela na naslovne strane svih medija i pokrenula rasprave o nasilju nad ženama, silovanju, upotrebi narkotika, seksualnosti u širem društvenom kontekstu. Kroz različite priče, oblikovana je šira slika o sistematskom i ponavljajućem obrascu zlostavljanja. Posebno je uticajna bila priča Maje Megle, novinarkе i bivše devojke Romana Uranjeka, koja je otvoreno govorila o svom iskustvu zlostavljanja (Megla 2022). Priče žrtava dovele su do pokretanja policijske istrage protiv Smodeja, koja u trenutku pisanja ovog teksta još nije okončana.

Način na koji su događaji preneti i prelaz iz diskursa društvenih mreža na tradicionalne medije (i obrnuto) imalo je ključni uticaj na tok samih

dogadaja. Kao što naša analiza pokazuje, samo je mali deo izveštavanja bio u skladu sa standardima profesionalnog novinarstva – odnosno, sa fokusom na činjenice i razvoj policijske istrage, sa osećajem za žrtve, empatijom prema njima, uključivanjem relevantnih stručnjaka i sagledavanjem nasilja u sklopu šireg društvenog i kulturnog konteksta. Bilo je sasvim obrnuto; pojedini mediji su aferu politizovali, prikazujući je kao problem navodno problematične progresivne urbane elite, čime su temu sveli na problem političke i kulturne podele na levo i desno.

Medijsko izveštavanje o nasilju nad ženama

Nasilje nad ženama je složen društveni problem koji tradicionalni mediji i dalje neadekvatno predstavljaju, često (nesvesno) ponavljajući i reprodukujući mitove i stereotipe o nasilju, čime ih legitimišu u javnoj sferi (Boyle and Berrige 2023; Myers 1997). Mediji imaju ključnu ulogu u oblikovanju i odražavanju društvene stvarnosti, kreiranju diskursa o društvenim pitanjima i drugim važnim temama, što može imati širok uticaj na razne delove društva i njihovo „shvatanje toga šta je društveno prihvatljivo kao i toga šta su neophodne, moguće i poželjne reakcije na određene probleme“ (Eastel et al. 2015). Izveštavanje o nasilju nad ženama, naročito o seksualnom nasilju, istovremeno ukazuje na postojeće društvene norme o prihvatljivoj ženskoj seksualnosti, ponašanju i patrijarhalnim shvatanjima muževnosti i ženstvenosti, i oblikuje ih.

Mediji izveštavanju o nasilju nad ženama pristupaju na dva načina – ili senzacionalistički, sa „klikbejt“ naslovima, sugestivnim slikama i jezikom, ili formalno, koristeći policijske izveštaje i zvanične izvore ali bez osvrtnja na širi društveni kontekst. Bogati beli muškarci, koji odgovaraju idealnom hegemonom shvatanju maskuliniteta, često se predstavljaju kao žrtve osvetoljubivih žena (setimo se slučaja Dep protiv Herd) (Myers 1997); s druge strane, muškarci iz nižih klasa ili pripadnici drugih religijskih, rasnih, ili etničkih grupa često se posmatraju kao „drugi“ ili „monstrumi“. Ovakvi pristupi prikrivaju realnost seksualnog nasilja – odnosno, da nasilje ne zna za rasu, klasu, ili društveni položaj i da je počinitelac najčešće neko koga žrtva poznaje (Worthington 2008).

Kad je reč o načinu na koji mediji prikazuju seksualno nasilje, lične okolnosti kao što su rasa, etnička pripadnost, klasa kao i drugi faktori poput upotrebe droge ili alkohola, igraju važnu ulogu u tome kako se predstavljaju počinitelac i žrtva (Garraio et al. 2023). Žene se često svode na arhetipske likove, poput kurve, device, svetice, grešnice, narkomanke, i tome slično. Seksualni napad se često seksualizuje, što je posledica dominantne „kulture silovanja“ u zapadnim društvima, koja je implicitno prisutna

u trenutnoj društvenoj i medijskoj klimi (Easteal et al. 2015; Garraio et al. 2023). Iako su se društvene i kulturne norme malo promenile poslednjih godina, mnogi od pomenutih problema još uvek opstaju.

Digitalni aktivizam, ekonomija pažnje i hibridni medijski sistemi

Poslednjih nekoliko godina, akademska istraživanja sve više pažnje posvećuju preplitanju logike tradicionalnih i društvenih medija. Tradicionalni mediji sve više zavise od društvenih medija i digitalnih platformi, posebno kad je reč o distribuciji sadržaja (Bell and Owen 2017). Neki autori smatraju da digitalne platforme sve više preuzimaju informativne medije (Nec-hushtai 2018). Vaidjanatan (Vaidhyanathan 2018: 3), štaviše, tvrdi da razvoj „(anti)društvenih mreža“ doprinosi „uništenju demokratskih i intelektualnih centara širom sveta“. Čadwik (Chadwick 2017) uvodi pojam „destruktivna hibridnost“ da bi istakao posledice ove fuzije i ističe da „međuzavisnost logike starih i novih medija može da dovede do urušavanja demokratskih normi“ (Kaluža & Slaček Brlek 2021). Neka istraživanja pokazuju da logika novih medija pogoduje neliberalnim i autoritarnim političkim tendencijama. Peruško (2021), na primer, povezuje koncept hibridnog medijskog sistema (u kojem postoji interakcija logike starih i novih medija) s konceptom hibridnog političkog sistema, koji karakteriše nedovršena tranzicija i demokratizacija praćena ponovnim pojavljivanjem autoritarnih i neliberalnih tendencija na evropskoj periferiji. Osnovne odlike ove hibridnosti jesu zarobljavanje medija (koje vrše državne vlasti i politički akteri), asimetrični paralelizam i afektivna politička polarizacija u digitalnoj javnoj sferi.

Mnogi autori ističu i emancipatorski potencijal društvenih mreža za progresivne i demokratske društvene pokrete, poput digitalnog feminizma (Mendes, Ringrose, and Keller 2018). Društvene mreže otvaraju mogućnost za povezivanje preko granica i kontinenata, za deljenje informacija i oglašavanje u javnoj sferi kroz umreženu komunikaciju, što nije bilo moguće u analognom dobu. Na globalnom nivou, primere nalazimo u pokretima #MeToo i *Fridays for Future*, kao i u #nisamtražila u bivšim jugoslovenskim državama (Miljević-Riđički 2023).

No, mnoge od problema s prikazivanjem žena i drugih marginalizovanih grupa u starim medijima nalazimo i u digitalnom prostoru (Macharia 2020). Okruženje novih medija može da bude jednako, ako ne i više, neprijateljsko prema ženama, nego tradicionalni mediji. Žene u javnoj sferi, kao što su političarke i novinarke (ali i žene koje govore o nasilju ili nekoj „kontroverznoj“ temi), često su mete organizovanih digitalnih napada, od govora mržnje do objavljivanja privatnih i intimnih fotografija (koje su

često veštački stvorene). Feministkinje koje istražuju kulturu algoritamske komunikacije i influensera istakle su i da društvene mreže mogu (kroz algoritam ili ljudsku kontrolu sadržaja) da „priguše“ ženske glasove i tako „pomognu onlajn nasilnicima“ (Are 2020).

Ključna tema u razmatranju uticaja društvenih mreža i drugih oblika „novih“ medija na demokratsko društvo jeste uloga afektivnosti. Mnogi autori su istakli da društvene mreže podstiču osećaj „angažovanosti“ (Dean 2010) i mogu da budu „ključne u mobilizaciji umrežene javnosti“ (Papacharissi 2014: 8). Ali ubrzo je postalo jasno da zaraznost afektivnih i drugih emocija ne koriste samo progresivni društveni pokreti; mržnja, cinizam i podrugljivost postali su dominantne emocionalne odrednice ekstremno desnih i mizoginih društvenih pokreta poput alt-rajta, incela i Kjuanona. Pojam „afekta“ može nam „pomoći da razumemo umreženu logiku koja omogućava distribuciju moći kao i nove političke formacije koje se oblikuju kroz zaraznost i viralnost“ (Papacharissi 2014: 17). Može da objasni kako jedna društvena mreža, jedan profil ili post – po principu sličnom efektu leptira – može da pokrene velike društvene promene. Ipak, ovakvo širenje retko ostaje samo na društvenim mrežama, jer često zavisi od prenošenja određenog sadržaja ili događaja u vodeće tradicionalne medije.

U ovom kontekstu, afera Fotopab nije samo jedan od mnogih primera: prošlo je preko deset dana od pojave Instagram profila *Proti nasilju Dušana Smodeja* (9. avgust) do prvog izveštaja o tom događaju u vestima (20. avgusta), kad je Uranjek izvršio samoubistvo. Kako je Roman Uranjek bio istaknuta ličnost u slovenačkom kulturnom okruženju, ovaj događaj nije mogao da prođe nezapaženo. Tokom prvih deset dana, nije bilo jasno da li će ovi događaji biti zaboravljeni u mehuri društvenih mreža. No, ubrzo nakon prvih medijskih objava, ceo slučaj je poprimio mnogo veće dimenzije.

Iako su se prvi tekstovi u *Slovenskim novicama* (glavnom slovenačkom tabloidu) i na 24ur.com-u (najpopularnijem medijskom portalu u Sloveniji) još bavili problemom rodnog nasilja i policijskom istragom, desničarski mediji su ubrzo promenili fokus i krenuli da napadaju (navodno levu i liberalnu) kulturnu i umetničku scenu. Kao što pokazuje postojeća literatura (Druckman et al. 2021), afektivna polarizacija, koju odlikuju pristrasno prosuđivanje (*confirmation bias*) i negativne emocije prema suprotstavljenim grupama (pre nego pozitivna prema pripadnicima sopstvene grupe), direktna je posledica ekonomije pažnje i algoritamske distribucije sadržaja u digitalnom prostoru. Ovakva distribucija odvija se paralelno s pojavom „alternativnih“ i desničarskih medija koji podstiču „novinarstvo identiteta“ koje, kao što tvrdi Klimkiewicz (2021) u slučaju Poljske, „ima tendenciju da gradi i osnažuje odnose s određenim zajednicama umesto da ponudi proverene informacije na osnovu činjenica“ (63). Pojava takvih alternativnih

medija često je u direktnoj vezi s padom poverenja u „vodeće“ (*mainstream*) medije i političke institucije (Heft et al. 2020; pogledati i Steppat, Castro and Esser 2021).

Javno i privatno u vreme hibridnih medijskih sistema

Za vodeće i tradicionalne medije, veliki izazov prilikom izveštavanja o nasilju nad ženama odnosi se na poštovanje etičkih i profesionalnih novinarskih standarda, koji su zasnovani na ideji javnog interesa i pojmovima „javnosti“ i „javnog“ (i njihove razlike u odnosu na „privatnost“ i „privatno“) (Bobbio 1980/1989). Jedna od osnovnih karakteristika „hibridnih oblika komunikacije na internetu“ jeste „rastapanje“ (*liquefaction*) ove granice (Splichal 2018: 1). Na primer, društveni mediji, prvobitno nastali da bi se delila neformalna i lična zapažanja, postali su uticajni izvori informacija i kanali za širenje vesti, čime su izbrisali razliku između ličnog i javnog mišljenja i shvatanje legitimnog javnog interesa. Posebno su se digitalni medijski portali, koji zavise od digitalnog oglašavanja i širenja putem društvenih mreža, prilagodili ovoj novoj stvarnosti postavši više senzacionalistički nastrojani i skloni „klikbejtu“ (Petre 2021).

Okret ka razumevanju nasilja nad ženama kao društvenog problema od javnog interesa vodi poreklo iz feminističkih pokreta sedamdesetih godina dvadesetog veka, naročito iz uticajnog teksta Kerol Haniš (Carol Hanisch) „Lično je političko“ (*The Personal is Political*, 1969). Ova promena svesti označava početak medijskog izveštavanja o nasilju nad ženama, iako je ovo izveštavanje često samo perpetuiralo mitove i stereotipe, i često krivicu prebacivalo na žene i podržavalo fenomen koji se danas naziva „onpatija“ (*himpathy*), što označava empatiju usmerenu prema počiniocima (Myers 1997). Čak i danas, medijski narativi često predstavljaju nasilje nad ženama kao privatni i individualni problem, čime zanemaruju njegovu društvenu dimenziju.

S druge strane, takav „sočan“ senzacionalistički sadržaj pruža idealan materijal za medije gladne skandala, koji uopšte ne uvažavaju standarde novinarske profesije. Kao što Vu (Wu 2016: 21) navodi, u ekonomiji internet portala „pokreti, boje, bilo koja životinja, seksualizovani muškarci i žene, bebe i čudovišta, imaju najveći efekat na nas“. Pored političkih motiva, na medijsko izveštavanje o događajima snažno utiče i ovaj opšti apolitični senzacionalistički potencijal.

Tekst na Instagram profilu *Proti nasilju Dušana Smodeja* uglavnom je sadržao anonimne i detaljne lične priče o seksualnosti i seksualnom nasilju, koje su se nekad smatrale delom privatne sfere i stoga nisu bile informacije vredne u starom smislu te reči. Ipak, ove priče takođe predstavljaju

dobar materijal za tabloide i senzacionalističke reportaže. Mediji koji su čekali zvanične policijske izveštaje i izjave za javnost bili su manje konkurentni u poređenju s pristupom „sve je dozvoljeno“ koji juri „klikove“ i briše granicu između privatnog i javnog interesa, a koji je preovlađivao u izveštavanju o ovoj aferi. Takva razlika u izveštavanju doprinosila je iskripljenju javnog diskursa o nasilju nad ženama, što je samo otežavalo napore da se to pitanje sagleda u širem društvenom kontekstu.

Metodologija

U ovom tekstu bavimo se medijskim izveštavanjem o aferi Fotopab. Analiza je obuhvatala vremenski period od 20. avgusta 2022, kad se prvi put pojavila informacija o ovom slučaju u vestima, do 20. septembra 2022. Odluka da se fokusiramo na period od jednog meseca zasnovana je na činjenici da je priča do tog trenutka već bila iscrpljena. Posle toga se afera retko pominjala, i to ili neposredno, kao referenca u izveštajima o drugim događajima, ili u kontekstu saopštenja o napretku policijske istrage i sudskog spora.

Zbog metodoloških izazova u analizi sadržaja društvenih mreža (budući da mreže istraživačima ograničavaju pristup podacima) i zbog toga što bi analiza štampe, radija i televizije zahtevala drugačiji pristup, fokusirali smo se prvenstveno na digitalne informativne medije. Analiza je obuhvatila sve portale koji su uticali na oblikovanje diskursa o aferi Fotopab uzimajući u obzir izveštavanje (broj originalnih tekstova) i doseg (popularnost). Tako smo izdvojili 12 ključnih informativnih platformi: N1, Mladina, Večer, Slovenske novice, MMC RTV, 24ur.com, Siol, Nova24, Demokracija, Reporter, Dnevnik i Delo. Radi sveobuhvatnosti, uključeni su i drugi mediji s velikim internet saobraćajem tokom afere, na osnovu podataka koje daje MOSS (Merjenje obiskanosti spletnih mest, <https://www.moss-soz.si/>), konkretno Metropolitan i Svet24. Većina televizijskog sadržaja integriše se s onlajn tekstovima (na primer, Pop TV sa 24ur.com-om, TV Slovenija sa MMC RTV -om) i mnogi štampani članci, poput onih u Delu, Večeri i Dnevniku, takođe se mogu naći na internetu. Iako ovaj metod isključuje ključne televizijske emisije (na primer, one na TV Arena 5. septembra 2022. i Tarča 8. septembra 2022), diskusije iz tih emisija bile su pomenute i analizirane u mnogim tekstovima na internetu, čime su nastavile da doprinose sveopštem diskursu.

Novinski članci odabrani su korišćenjem internih pretraživača samih informativnih portala. Za pretragu smo koristili najfrekventnija imena (Dušan Smodej, Fotopab, Roman Uranjek), specifične reči povezane sa slučajem (poput „radijator“), kao i opštije termine (seksualno nasilje, seksualno uznemiravanje, silovanje, nasilje nad ženama). Kad je to bilo moguće i

bitno, tekstove smo tražili kroz tagove i napredne Gugl opcije za pretraživanje koje omogućavaju pretragu unutar određenog portala. Duplikate, koje smo prepoznavali pomoću različitih metoda, bili su isključeni iz analize. Ukupno smo izdvojili 334 relevantna teksta koje smo uvrstili u uzorak (videti Tabelu 1).

Najpre smo sve tekstove prikupili u analitičku matricu, koja je sadržala naslove, linkove, vreme objavljivanja i glavne tagove koje su mediji koristili, što nam je omogućilo da analiziramo tok izveštavanja o aferi tokom vremena (i omogućilo komparativnu analizu). Zatim smo analizirali sadržaj članaka tako što smo ih čitali i anotirali, na osnovu čega smo izdvojili osnovne okvire koje su autori koristili prilikom izveštavanja. Sadržaj tekstova (bez slika, formatiranja, reklama itd.) u potpunosti je prekopiran u dokumente. Tekstovi sa svakog medijskog portala bili su smešteni u zasebne dokumente, što nam je omogućilo sprovođenje analize sadržaja i poređenje među medijima pomoću metode rudarenja teksta (Grimmer, Roberts and Stewart 2022).

Izvršili smo i analizu dokumenata s fokusom na etičke norme i kodeks ponašanja koji se odnose na izveštavanje o seksualnom nasilju i samoubistvu, a koji su objavile relevantne slovenačke novinarske organizacije. Cilj nam je isprva bio da utvrdimo da li i na koji način je izveštavanje o aferi odstupilo od propisanih standarda. Referenca su nam bila dva dokumenta: *Kako izveštavati o porodičnom nasilju i nasilju nad ženama (Kako poročati o nasilju v družini in o nasilju nad ženskami: priročnik za medije)* (Matko and Horvat 2016) i *Hajde da razgovaramo o samoubistvu i medijima: Prevenција samoubistva – profesionalne smernice za odgovorno novinarsko izveštavanje* (Roškar, Tančič Grum in Poštuvan 2010).

Koristeći softver Orange Data Mining i digitalnu alatku Voyant Tools za analizu teksta sproveli smo kvantitativnu analizu korpusa dokumenata. Izvršili smo osnovnu obradu teksta, uklonili „stop reči“ i sproveli lematizaciju reči (kombinovanjem veznika i pridevskih, imeničkih, i drugih oblika reči istog korena). Posle toga, primenili smo model „vreće reči“ koji predstavlja tekst kao neuređen skup reči, i metod „vektorske reprezentacije dokumenta“ (*document embedding*) zasnovan na vektorizaciji tokena (detaljnije o tome: Grimmer, Roberts and Stewart 2022). Tako smo došli do liste najčešće korišćenih reči u svakom mediju i grafičkog prikaza „oblaka reči“. Izdvojili smo i najistaknutije ključne reči i bigrame (sekvence od dve reči) i trigrame (sekvence od tri reči), što je dopunilo našu početnu analizu okvira. Cilj je bio da utvrdimo da li se za specifične okvire koje smo prethodno izdvojili mogu vezati određene reči i fraze.

TABELA 1

Ime medija/ domen	Opis istraživača	Broj članaka/ broj reči	Prvi naslovi članka (razdvojeni sa „/“)
24ur https:// www.24ur. com/	<i>Najpopularniji informativni portal u Sloveniji, povezan sa TV kanalom POP TV, deo medijske kompanije Pro Plus.</i>	29/ 13 448	<i>Umrl je Roman Uranjek/ Novomeškemu umetniku očitajo spolne zlorabe, Policija preiskuje/ Iz SVETA: Domnevne spolne zlorabe umetnika</i>
Delo https://www. delo.si/	<i>Vodeća slovenačka dnevna „kvalitetna štampa“ s dugom tradicijom, u vlasništvu FMR. d. d. (povezanog sa Kolektor Group-om).</i>	20/ 19 900	<i>Direktorja Fotopuba obtožujejo zlorab, ta se je zavil v molk/ Afera Dušan Josip Smodej: tudi satiri bi bili radi Jupitri/ Na Policiji primer domnevnega spolnega nasilja intenzivno preiskujejo</i>
Demokracija https:// demokracija.si/	<i>Desničarski nedeljnik sa snažnim prisustvom u digitalnom prostoru. U vlasništvu izdavačke kuće Nova obzorja i povezan sa slovenačkom opozicionom partijom SDS.</i>	65/ 52 996	<i>(ŠKANDAL) Kaj imajo skupnega nenadna smrt slikarja Romana Uranjeka, domnevno spolno nasilje na elitnih zabavah in stranka Levica? Policija je že na delu .../ Tole sporoča Nika Kovač med vrsticami: Če boste žrtve spolnega nasilja tiho, vam bomo plačali odvjetnike/ Saj ni res, pa je: Inštitut 8. marec želi uvesti topel obrok v šolah – to, kar je uvedla že prva Janševa vlada, SD pa ukinila</i>
Dnevnik https://www. dnevnik.si/	<i>Vodeći dnevni list, naročito popularan u centralnoj Sloveniji.</i>	12/ 6945	<i>Kulturnik spolni predator?/ Asta Vrečko: Smodej na intervju prišel nenapovedano/ Nepreslišano: Sabina Obolnar, urednica/</i>

Ime medija/ domen	Opis istraživača	Broj članaka/ broj reči	Prvi naslovi članka (razdvojeni sa „/“)
Metropolitan https://www.metropolitan.si/	<i>Informativni, isključivo digitalni portal fokusiran na životni stil i apolitičan sadržaj. U vlasništvu DZS-a i drugih.</i>	23/ 11 300	<i>Spolne zlorabe novomeškega umetnika? Družbena omrežja so polna pričevanj/ Asta Vrečko o obtožbah o spolnem nadlegovanju v kulturi: „Gre za velik družbeni problem!“/ Policija še nima dovolj prijav za preiskavo, priča pa pravi: „Njegove zabave vsebujejo GHB“/</i>
Mladina https://www.mladina.si/	<i>Nedeljnik levog opredeljenja s jakim prisustvom u digitalnom prostoru. Vlasnici nisu poznati.</i>	9/ 9260	<i>Direktorju festivala očitajo spolne zlorabe, policija primere že preiskuje/ Primer Dušan Smodej, „Ta človek drogira in posiljuje!“/ FOTOGALERIJA: Shod v podporo žrtvam spolnega nasilja/ GHB</i>
MMC RTV https://www.rtv slo.si/	<i>Informativni portal javnog emitera – Radio-televizije Slovenija.</i>	15/ 9856	<i>Policija preverja informacije o sumih kaznivih dejanj s področja spolne nedotakljivosti/ „Spolno nasilje je velik družbeni problem, ki ga ne naslavljamo dovolj odkrito“/ Zakaj je primer domnevnega spolnega nasilja v Sloveniji izbruhnil ravno na Instagramu?</i>
N1 https://n1info.si/	<i>Multimedijalna informativna platforma, deo United Media Group-a, partnera CNN-a.</i>	12/ 7618	<i>Umrl je slikar Roman Uranjek/ Policija preverja informacije po spletnih objavah o spolnih napadih/ Asta Vrečko o primeru Smodej: Nisem vedela, da bo zraven na intervjuju/</i>

Ime medija/ domen	Opis istraživača	Broj članaka/ broj reči	Prvi naslovi članka (razdvojeni sa „/“)
Nova24 https://nova24tv.si/	<i>Desničarski informativni portal povezan sa TV kanalom Nova24, koji je direktno povezan s glavnom opozicionom partijom SDS.</i>	46/ 38 481	<i>Za takšno „umetnost“ Smodejevega Fotopuba je bilo nakazanih že več kot 130 tisoč evrov javnih sredstev!./ Jenullovo znanec Dušan Josip Smodej se je zapletel v afero domnevni spolnih zlorab/[Ekskluzivno] Smodejeva družba polna spolnih predatorjev, ki so novačili mlada dekleta po kulturnih dogodkih/</i>
Reporter https://reporter.si/	<i>Umereno desni nedeljnik s jakim prisustvom u digitalnom prostoru. U vlasništvu kompanije povezane sa Martinom Odlazekom.</i>	24/ 11 678	<i>Burni odzivi na afero Smodej: policija išče morebitne žrtve, Požarja pa zmerjajo z lažnivcem in mu grozijo s tožbami./ Bojan Požar klevete širi že od sobote, a prva vprašanja mi je poslal šele danes, po tem ko sem napovedal tožbo proti njemu./ Afera Smodej: pod drobnogledom posli društva Fotopub</i>
Siol https://siol.net/	<i>Najstariji isključivo digitalni informativni portal, u vlasništvu TSmmedia, koji je osnovao Telekom Slovenija.</i>	12/ 7 777	<i>Umrli je slikar Roman Uranjek./ Policija preverja obtožbe o spolnem nasilju. Gre za novomeškega kulturnika? #video/ Asta Vrečko: Nisem vedela, da bo Smodej na intervjuju #video/</i>
Slovenske novice https://www.slovenskenovice.si/	<i>Vodeći dnevni tabloid u Sloveniji s dugom tradicijom i jakim prisustvom u digitalnom prostoru.</i>	28/ 20 476	<i>Direktor Dušan Josip Smodej spolno zlorabljal?!./ Policija poziva domnevne žrtve kulturnika, naj se javijo./ Ženska spregovorila o Smodejevih zabavah, kjer naj bi zlorabljali dekleta/</i>

Ime medija/ domen	Opis istraživača	Broj članaka/ broj reči	Prvi naslovi članka (razdvojeni sa „/“)
Svet24 https://novice.svet24.si/	<i>Dnevni tabloid s jakim prisustvom u digitalnom prostoru.</i>	14/ 8 653	<i>Se je na slovenski umetniški sceni res dogajalo spolno nadlegovanje?/ Zaenkrat še nobene uradne prijave o spolnem nasilju direktorja Fotopuba/ Ta statistika vas bo pretresla: Spolno zlorabljena je vsaka peta Slovenka/</i>
Večer https://vecer.com/	<i>Vodeći dnevni list, naročito popularan u Štajerskoj regiji i s jakim prisustvom u digitalnom prostoru.</i>	12/ 10 669	<i>Policija preverja informacije o sumih kaznivih dejanj s područja spolne nedotakljivosti/Mesec zanika, da bi karkoli vedel o spolnem nasilju: Tisti, ki širijo klevete, bodo v kratkem povabljeni pred sodišče/SDS želi na seji odbora DŽ za kulturo preveriti financiranje nevladnih organizacij</i>
Žurnal24 https://www.zurnal24.si/	<i>Digitalni informativni portal (do 2014. je bio besplatni dnevni list) u vlasništvu Styria Media International AG-a.</i>	9/ 3 789	<i>Policisti nad spolno nedotakljivost/ Odgovor ministarstva na domnevne spolne zlorabe v primeru Dušan Smodej/ Policija z novim sporočilom o domnevnih spolnih zlorabah</i>

Normativno jezgro profesionalnog novinarstva naspram logike ekonomije pažnje u kontekstu izveštavanja o aferi Fotopab

Afera Fotopab ticala se dva osetljiva pitanja: nasilja nad ženama i samoubistva, koja se često senzacionalistički prikazuju u medijima. Slovenske smernice za medije, zasnovane na Istanbulskoj konvenciji, naglašavaju javni interes uz istovremenu zaštitu privatnosti žrtava nasilja, i preporučuju da se ne otkrivaju identiteti žrtava niti detalji koji bi im mogli dodatno naškoditi (Matko and Horvat 2016). Takođe preporučuju izbegavanje stereotipa i naglašavaju uvažavanje mišljenja stručnjaka pre nego pristrasnih ili emotivnih svedočenja poznanika. Slično tome, smernice za izveštavanje o samoubistvu preporučuju izbegavanje senzacionalizma i pozivaju na

promišljeno izveštavanje bez previše detaljnih opisa da ne bi podsticali imitiranje događaja (Roškar, Tančič Grum, and Poštovan 2010).

Uprkos ovim standardima, medijsko izveštavanje o aferi Fotopab često je odstupalo od propisanih normi. Perspektiva žrtava je mahom izostajala, a žrtve su često, u snishodljivom tonu, infantilizovane ili se na njih prebacivala krivica, naročito na desničarskim portalima poput Nova24. Prenosila su se neproverena mišljenja i sadržaji s društvenih mreža, dok su umesto stručnih mišljenja prenošene sumnjive psihološke analize. Na primer, Siol je objavio mišljenje direktora psihijatrijske klinike da je većina tvrdnji o uznemiravanju lažna, što je bilo u suprotnosti sa zvaničnom istragom.

Desničarski mediji naročito su iskoristili aferu da bi podsticali političke narative fokusirane na nategnute veze između pojedinaca i političkih mreža. Neki portali su promovisali stereotipe o umetničkoj sceni i urbanoj omladini i pozivali na povratak konzervativnih vrednosti. Preovlađivao je senzacionalizam, uz grozomorne detalje poput „afera radijator“, što je pažljivo novinarsko izveštavanje stavljalo u drugi plan. Medijski spektakl brisao je granicu između odgovornog istraživačkog novinarstva i senzacionalizma zasnovanog na glasinama, što je ukazalo na stalni izazov očuvanja novinarskih standarda pod ekonomskim pritiscima. Pokazao je zašto je teško zamisliti (i još teže ostvariti) ideju o „kvalitetnoj žutoj štampi“ (Poler Kovačić and Kalin Golob 2005, takođe videti Poler Kovačić 2009).

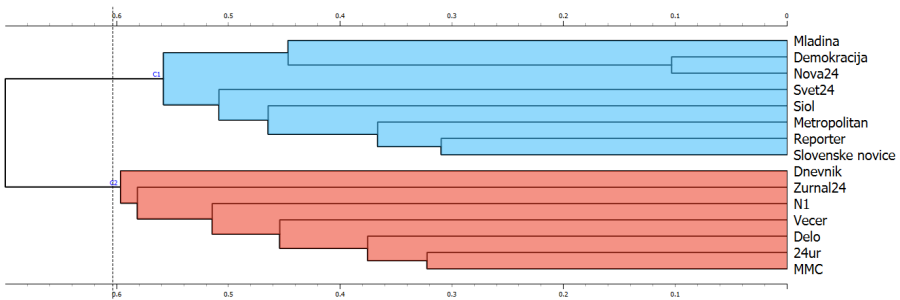
Analiza medijskog izveštavanja o aferi Fotopab

Osnovne vrste medijskog izveštavanja

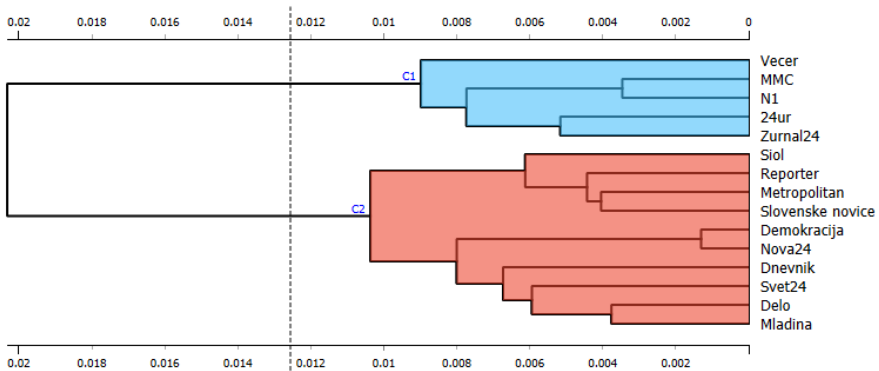
Sam obim članaka i reči koje su različiti mediji posvetili aferi već sam po sebi predstavlja bitan pokazatelj. Broj tekstova o ovoj temi bio je najveći u medijima poznatim po senzacionalističkom i politički motivisanom izveštavanju s desničarskih pozicija, poput Demokracije (65) i Nove24 (46), a najmanji u medijima fokusiranim na objektivno i profesionalno novinarsko izveštavanje, kao što su MMC (15) i N1 (12). Sveukupno, obim izveštavanja bio je proporcionalno velik u komercijalnim medijima (29 tekstova na 24ur.com), naročito onima s prvenstveno tabloidnim pristupom ili fokusom na teme životnog stila (28 tekstova u Slovenskim novicama, 23 u Metropolitano). Na skali koja meri ukupan broj reči koje je svaki medij upotrebio u izveštavanju, prva tri mesta zauzimaju Demokracija, Nova24 i Slovenske novice (videti Tabelu 1). To konkretno znači da medijski portali koji su čekali proverene informacije (od policije o zvaničnom toku istrage) nisu proizveli onoliko sadržaja koliko portali čiji su novinari na društvenim mrežama tražili komentare korisnika, sugestivne fotografije i navodne veze uticaja i interesa.

Kako bismo prepoznali klustere medijskog pristupa izveštavanju i sličnosti/razlike među određenim medijima, kombinovali smo analizu okvira s različitim oblicima automatskog grupisanja (*automatic clustering*) teksta po medijima (videti Slike 1 i 2, Oblake reči 1, 2 i 3). Grupisanje na Slici 1 zasnovano je na modelu „vreće reči“, grupisanje na Slici 2 na modelu vektorskih reprezentacija dokumenata. Oba modela se često koriste prilikom analize teksta. Prateći uputstva za rudarenje podataka u *Orange-u* (Orange Data Mining 2015), konstruisali smo matriks udaljenosti između parova (koristeći kosinusne udaljenosti) i sproveli hijerarhijsku analizu klastera (*hierarchical clustering*) koristeći *Ward Linkage*. Hijerarhijska analiza klastera prvo tretira svaki dokument (odnosno, svaki medij) kao poseban klaster i onda ove klustere spaja. Upotreba različitih metoda klasterovanja bitna je zato što jedan metod verifikuje drugi (razlike između različitih formi klasterovanja ukazuju na različite mogućnosti za grupisanje).

SLIKA 1: Hijerarhijska analiza klastera/ Vreća reči/ Maksimalna dubina=10/ Udeo visine= 86, 2%

SLIKA 2: Hijerarhijska analiza klastera/ Vektorske reprezentacije teksta/ Maksimalna dubina=7/ Udeo visine= 73, 1%

Slika 1 prikazuje razlike između medija čiji je diskurs uglavnom bio objektivn i informativan (označeni crvenom bojom) i medija koji su izveštavali subjektivno, uz određena ubedenja i ocene, i/ili bili senzacionalistički (označeni plavom). Istovremeno, za medije iz prve grupe bilo je manje verovatno da će politizovati aferu, čemu su skloniji bili mediji iz druge grupe, posebno oni s jasno desničarskim ubedenjima (Demokracija i Nova24). Pored ovih grupa, u plavoj grupi su se našli mediji sa senzacionalističkim ali manje politizovanim pristupom (Slovenske novice, Metropolitan, Reporter i Svet 24).

Slika 2 pokazuje slične, mada ne iste razlike. Polazimo od toga da 1) plavi klaster sadrži objektivno i informativno istraživanje i 2) crveni klaster mahom sadrži apolitično senzacionalističko izveštavanje, izveštavanje s krajnje desnom političkom agendom (Demokracija i Nova 24), kao i medije na političkom centru i levom centru, poput Dela, Mladine i Dnevnika, koji ovom klasteru verovatno pripadaju jer je uzorak njihovog izveštavanja sadržao mnogo kolumni.

Oba pristupa predstavljena Slikama 1 i 2 ukazuju na veliku sličnost između 1) Demokracije i Nova 24 (predstavnik medija esktrerne desnice), 2) MMC i N1 (predstavnik onih koji su se pridržavali profesionalnih standarda i normi objektivnog izveštavanja o aferi) i 3) Slovenske novice, Reportera i Metropolitana (predstavnik senzacionalističkog i mahom apolitičnog pristupa). To pokazuje da se medijsko izveštavanje može podeliti prema tri dimenzije, koje podrazumevaju sledeće pojmovne suprotnosti: 1) objektivno izveštavanje nasuprot subjektivnoj interpretaciji događaja; 2) ozbiljno novinarstvo/vesti od visoke informativne vrednosti nasuprot tabloidima/senzacionalističkom izveštavanju i/ili „infozabavi“; 3) apolitično izveštavanje nasuprot politizaciji vesti. Razlike između ovih medijskih jezika mogu se videti u oblacima reči (Oblak reči 1–3).

Oblak reči 1, koji sadrži najčešće korišćene reči na N1 i MMC, odražava novinarski diskurs zasnovan na činjenicama, odnosno „objektivno“ novinarstvo, s fokusom na tok policijske istrage. U najčešće korišćene reči spadaju „organizacija“ (*organizacija*), „počinilac“ (*storilec*), „krivično delo“ (*kaznivo dejanje*), „postupak“ (*ravnanje*). Oblak reči 2, koji prikazuje reči najčešće upotrebljene u Slovenskim novicama, Metropolitanu i Svetu24, odražava jezik korišćen u komercijalnim medijima. Ovi mediji su nekad predstavljali perspektivu žrtava i intervju s relevantnim stručnjacima, kao i pristupali priči na dostojanstven način, ali su bili skloni senzacionalističkom predstavljanju sadržaja, što se naročito ogleda u naslovima koji navode na krivi trag. Ovde u najčešće upotrebljene reči spadaju „devojka“ (*dekle*), „afera“ (*afera*), „žurka“ (*zabava*), „silovanje“ (*posilstvo*), „droga“ (*droga*) itd. Oblak reči 3, koji prikazuje najčešće korišćene reči na Novoj 24 i Demokraciji,

okviri, koji duže traju i često se koriste prilikom izveštavanja o određenoj temi, i epizodni okviri, koji naglašavaju specifične događaje (Iyengar 1991).

Prilikom kvantitativne analize jezika koji koriste različiti mediji, fokusirali smo se na odabrane izraze iz spiska reči sa najvišim TF-IDF vrednostima (uz dodatno ručno izbacivanje relativno beznačajnih izraza). Mera TF-IDF uzima u obzir dva faktora: učestalost termina i inverznu učestalost dokumenta. Ona poredi učestalost određenih reči u dokumentu i učestalost reči u celom korpusu tekstova i pronalazi reči koje su u određenom dokumentu specifične i značajne (Mustapic 2024). Pored ključnih reči, takođe smo se fokusirali na najčešće korišćene bigrame i trigrame (sekvence od dve ili više reči koje se zajedno pojavljuju u tekstu). Nekad se ispostavi da jedinice koje tražimo nisu reči (ili lekseme) već fraze (na primer, „Bela kuća“, „Bosna i Hercegovina“, ili „Slavonski Brod“).

Na osnovu ovog mešovitog pristupa, koji kombinuje kvalitativne (analiza okvira) i kvantitativne (rudarenje teksta) metode, izdvojili smo šest glavnih okvira koje su mediji koristili da bi prikazali aferu:

1. **Okvir policijske istrage i sudskog spora (tematski).** Ovaj okvir je najzastupljeniji u ozbiljnim medijima, poput nacionalnog javnog servisa, koji se oslanjaju na objektivno izveštavanje i koji su poštovali (određene) profesionalne novinarske standarde (MMC, N1), ali ga nalazimo i u drugim medijima (Delo, 24ur, Metropolitan, Žurnal24, Svet24 itd.). Članci sa takvim okvirima obično su kratki i formalni, i uglavnom predstavljaju sažetak zvaničnih izjava policije i slovenačke novinske agencije. Uglavnom se razlikuju u naslovima i propratnom vizuelnom sadržaju, koji može drastično da se razlikuje – od veoma formalnog do onog blago „klikbejt“ karaktera.

Osnovne ključne reči u ovom okviru su postupak (*postopek*), počini-lac (*storilec*), slučaj (*primer*), krivično delo (*kaznivo dejanje*), činjenica (*dejstvo*), podatak (*podatek*), kriminolog (*kriminalist*), krivična prijava (*ovadba*), dokaz (*dokaz*), svedočanstvo (*pričati*). Najupečatljivije fraze su: nedosledna primena zakona (*nedosledno izvajanje zakona*), obaviti analizu (*opraviti analizo*), efikasna izvedba postupka (*učinkovita izvedba postupka*), državna tužiteljka (*državna tožilka*), pouzdan izvor (*nepogrešljiv vir*), jedini izvor (*edini vir*), policijska uprava (*policijska uprava*), krivična istraga (*kriminalistična preiskava*), krivične prijave (*kazenska ovadba*), policijski kriminolog (*policijski kriminalist*), sudski postupak (*sodni postopek*), obaviti informativni razgovor (*opraviti informativni razgovor*), potrebno preduzeti mere (*potrebno ukrepati*).

2. **Okvir iskustva žrtava (tematski).** Ovaj okvir se često pojavljivao u medijima koji objektivno izveštavaju, kao i u medijima više tabloidnog karaktera (24ur, Svet24, Večer, Žurnal, Metropolitan, Delo, Siol, Reporter).

Karakteristične ključne reči u ovom kontekstu su žrtva (*žrtev*), govoriti (*govoriti, spregovoriti*), silovanje (*posilstvo*), tišina (*molk*), žena (*ženska*), devojka (*dekle*), muškarac (*moški*), iskustvo (*izkušnja*), priča (*zgodba*), odnos (*odnos*), oblačenje (*oblačenje*). Kolokacije koje ukazuju na ovaj okvir su: obaviti intervju (*opraviti razgovor*), osetljiv pristup (*občutljiv pristop*), čutati (*zaviti se v molk*), posledica izgubljenog poverenja (*posledica izgubljenega zaupanja*), neželjena opijenost (*nezaželjena omamljenost*), napijanje devojaka (*omamljati dekleta*), mlade devojke (*mlada dekleta*), proživljavati traumu (*podoživljati travmo*), izazivati eskalaciju agresije (*povzročevati stopnjevanje agresije*), iskorišćavanje naivnosti (*izkoriščati nedolžnost*), nasilno seksualno ponašanje (*nasilno spolno ravnanje*), iskrena ispovest (*iskrena izpoved*), ispovest bivšeg partnera (*izpoved nekdanje partnerice*), objavljivanje iskustva (*objavljati izkušnje*), seksualno zlostavljanje (*spolna zloraba*), manipulacija pojedinca (*posameznikova manipulacija*), sistematično i temeljno planirano (*sistematično in preišljeno načrtovano*), koristiti nekoga (*izrabiti nekoga*), uništiti nekog (*uničiti nekoga*), uništiti dostojanstvo (*uničiti dostojanstvo*), sakriti nešto (*skriti pod preprogo*).

3. **Okvir pružanja pomoći žrtvama (tematski).** Postoji manji klaster reči koji se često pojavljuje zajedno sa pomenutim okvirima (iskustva žrtve i policijske istrage). Ovaj okvir upućuje na uvažavanje mišljenja relevantnih stručnjaka i informisanje javnosti o opštem postupanju u slučajevima seksualnog nasilja i nasilja nad ženama. Relevantne informacije o tome kako i gde kontaktirati relevantne službe u slučaju porodičnog i seksualnog nasilja nalaze se na kraju članaka, uokvirene i predstavljene kao informacije od zvaničnih izvora (odnosno policije).

Među najčešće upotrebljenim rečima koje ukazuju na ovaj okvir spadaju organizacija (*organizacija*), nevladina (*nevladna*), institut (*inštitut*), SOS (*kontakt za žrtve seksualnog nasilja*). U kolokacije koje najviše upućuju na ovaj okvir spadaju: obratiti se relevantnim stručnjacima (*napotiti ustreznim strokovnjakom*), pružiti adekvatnu pomoć (*nuditi ustrezno pomoč*), branilac (*spremljevalec zagovornik*), odgovarajuće profesionalne službe (*ustrezne strokovne službe*), doći

do podrške pokreta (*doseći pomoć gibanja*), nevladina organizacija (*nevladna organizacija*), Društvo SOS (*društvo SOS*), nulta tolerancija (*ničelna toleranca*), ljudsko zdravlje (*človekovo zdravlje*), primiti poziv (*prejeti klic*), uputiti na određenu vrstu pomoći (*napotiti k obliki pomoći*), pružiti adekvatnu pomoć (*nuditi ustrezno pomoć*), sistemski zanemaren problem (*sistemska neurejen problem*), različite vrste pomoći (*različne oblike pomoći*), Društvo za nenasilnu komunikaciju (*društvo za nenasilnu komunikaciju*), uputiti na odgovarajuće stručnjake (*napotiti uz odgovarajućim strokovnjakom*), podrška pokreta *Me Too* (*pomoć gibanja Jaz tudi*), broj za hitne slučajeve (*interventna številka*).

4. **Okvir senzacionalističkog izveštavanja i moralističkih ocena ne-normativnog, devijantnog i nasilnog ponašanja (tematski).** Ovaj okvir je posebno prisutan u desničarskim medijima, ali je čest i u komercijalnoj i žutoj štampi. Diskurs o upotrebi droge (i zloupotrebi GHB-a) može se naći i u drugim medijima, ali je obrađen na više informativan način, bez iznošenja moralnih stavova. Teško je oceniti da li su takvi članci napisani u interesu javnosti, ali temu ne uspevaju da pažljivo obrade, nauštrb želje da promovišu priču o moralno iskvaženim „levičarima“, ili samo da privuku pažnju svojim senzacionalizmom.

Najvažnije ključne reči u ovom okviru su droga (*droga*), žurka (*zabava*), afera (*afera*), poremećaj (*motnja*). Najvažnije kolokacije su: izbijanje afere (*izbruh afere*), događaji na zloglasnoj žurci (*dogajanje zloglasna zabava*), zloglasni događaji (*zloglasno dogajanje*), oralno zadovoljavanje (*oralno zadovoljevanje*), neobaziranje na bol (*neozirajuće na bol*), vezivanje za stolicu (*privezovati na stol*), bičevanje na stolici (*stol bičati*), ležati na podu (*uleći na tla*), urinirati po licu (*urinirati na obraz*), vezati za stolicu i bičevati (*privezovati stol bičati*), polivati voskom (*polivati vosek*), gurati flašu šampanjca (*porivati steklenica šampanjec*), nositi pseću ogrlicu (*nositi pasjo ovratnico*), droga za silovanje (*droga za posilstvo*), drogirati i silovati (*drogirati posiljevanje*), zabranjena droga (*prepovedana droga*), fantazije o mučenju (*fantazirati mučenje*), seks radiator (*sex radiator*), seksualni predator (*spolni predator*), stvaranje predatorskog društva (*soustvarjati predatorsko društvo*), idealni partner (*idealen partner*), uzbudljivo čudno (*razburljivo nenavadno*), postati agresor (*preleviti v agresorja*), slabost karaktera (*hiba karakterja*), uzvišeno pripisivanje osobina (*vzvišeno pripisivanje lastnosti*), dijabolički perverzno (*diabolično perverzen*), manipulacija pojedinca (*posameznikova manipulacija*), devijantne sklonosti (*deviantna nagnjenja*).

5. **Okvir koji politizuje aferu i ukazuje na moć kulturnih i političkih elita (tematski).** Ovaj okvir se najčešće pojavljivao u desničarskim medijima, ali se ponekad javljao i u tabloidnim medijima. Činjenica vezana za ovaj okvir jeste da je Fotopab dobio državnu pomoć od Opštine Ljubljana i Ministarstva kulture. Ovaj tip izveštavanja često je podrazumevao širenje stereotipa o kulturnim elitama, umetničkoj sceni i kulturi u Ljubljani. U ovom kontekstu, teško je napraviti razliku između spekulacije, širenja glasina i namerne delegitimizacije određenih javnih ličnosti s jedne strane, i legitimnog istraživačkog novinarstva koje preispituje društvenu ulogu aktera u aferi i načina na koji slovenačka vlada raspodeljuje javna sredstva među različitim sektorima i organizacijama, s druge strane.

Gljučne reči koje su se najčešće pojavljivale bile su one vezane za moć, društveni status, elite, i same po sebi nisu naročito značajne, poput reči novac (*denar*), izlaganje (*izpostavljen*), kulture (*kultura*), politike (*politika*), umetnost/umetnički (*umetnost/umetniški*), mreža (*omrežje*), profit (*profit*), značajan (*pomemben*), vlada (*vlada*). Informativnije su kolokacije: znati nekog (*poznati nekoga*), tranziciona levica (*tranzicijska levica*), stranka Levica (*stranka levica*), vlada Roberta Goloba (*vlada Roberta Goloba*), Pokret Sloboda (*Gibanje Sloboda*), vlasnik Neue Slowenische Kunst-a (*lastnik blagovne znamke*), javna sredstva (*javni denar*), efikasna javna potrošnja (*smotrna javna poraba*), finansirati javnim novcem (*financirati z javnim denarjem*), izabrati na javnom konkursu (*izbrati javni razpis*), naknada troškova (*izplaćilo sredstev*), dobijeni evri (*prejeti evre*), kolektiv Irwin (*kolektiv Irwin*), Bledski strateški forum (*Blejski strateški forum*), umetnički krug (*umetniški krog*), kulturna sfera, ljubljanska kultura, savremena umetnost (*sodobna umetnost*), međunarodni značaj (*mednarodne razsežnosti*), ulagivati se važnim ljudima (*dobrikati uglajenim pomembnežem*), politizacija afere (*politizacija afere*).

6. **Okvir koji upućuje na konkretne mreže i veze (epizodni).** Ovaj okvir je bio najprisutniji u desničarskim, ali i u drugim medijima, na šta ukazuje upotreba imena pojedinaca i organizacija. Pojavljivanje tih imena u kontekstu afere Fotopab uglavnom je korišćeno kao sredstvo političke delegitimizacije. Preskočićemo konkretno pominjanje najindikativnijih reči i kolokacija jer bi to samo doprinelo širenju ovog diskursa. Većina imena vezano je za Levicu, Ministarstvo kulture Republike Slovenije i različite nevladine organizacije.

9. Zaključna razmatranja

Afera Fotopab je ukazala na složenu isprepletanost medijskih sistema, političkih agendi i pitanja društvene pravde. Iako je opšteprihvaćeno da je nasilje nad ženama neprihvatljivo, interakcija društvenih i tradicionalnih medija – zajedno sa narativima postistine i političke polarizacije – dovela je do instrumentalizacije ovog problema u političke svrhe. Seksualno nasilje korišćeno je kao sredstvo da se naruši ugled političara, kulturnih radnika, pojedinaca i feminističkih organizacija koji se bore protiv nasilja, dok se širi društveni kontekst, između ostalog i uticaj na žrtve seksualnog nasilja, često zanemarivao.

Afera je pokazala kako funkcionišu lokalni hibridni medijski sistemi u kojima se društveni i tradicionalni mediji međusobno povezuju i podstiču na specifičan način. Senzacionalističko izveštavanje, naročito u tabloidima i desničarskim medijima, suprotstavljeno je umerenijim pristupima vodećih medija, koji su izbegavali „klikbejt“ sadržaje i oslanjali se na zvanične izvore, ali su zbog toga često propuštali da sagledaju širu društvenu sliku. Ova razlika je podstakla šire nepoverenje prema tradicionalnim medijima (Markov and Min 2022), uz optužbe da političke elite na levom centru kontrolišu medije, jer se ne osvrću na priče o navodnim mrežama seksualnog zlostavljanja među političkim i kulturnim elitama. Događaj je odražavao obrasce prisutne u prethodnim lokalnim medijskim skandalima, kao što je slučaj Baričević, koji je takođe prikazivao levo liberalne elite kao dekadentne i pokvarene (Crnović 2021).

Tabloidni i desničarski novinari iskoristili su aferu kako bi pretraživali profile na društvenim medijima povezane sa Fotopabom i njegovom širim kulturnom mrežom, u potrazi za provokativnim materijalom za dalje kreiranje priča. Njihovo opravdanje – pravo javnosti da bude informisana – zanemarivalo je štetu pričinjenu pojedincima koji su bili uvučeni u medijsko izveštavanje, od kojih mnogi nisu bili javne ličnosti. Ovo agresivno izveštavanje takođe je obeshrabrilo druge žrtve da istupe, čime je potencijalno sprečilo dalje otkrivanje seksualnih zločina.

Politički kontekst je bio ključan u oblikovanju medijskog izveštavanja o aferi Fotopab. Skandal se dogodio dve godine nakon dolaska na vlast desničarske vlade Janeza Janše, tokom perioda kad su postojali veliki politički naponi da se kontrolišu mediji, naročito RTV Slovenija i Slovenačka novinska agencija (STA) (Vobič 2023), između parlamentarnih i političkih izbora. Ova politička pozadina uticala je na konstrukciju medijskih narativa o aferi, dok su se progresivni portali – koji su najviše mogli da pojačaju glasove žrtava i da se izборе za društvenu pravdu – našli u defanzivnoj poziciji. S jedne strane, hteli su da se distanciraju od teorija zavera; s druge,

od njih se očekivalo da preokrenu senzacionalizam koji je preovlađivao u diskursu, ali za to nisu bili sposobni.

Posledica je bila da je razgovor o nasilju nad ženama politizovan i pojednostavljen, čime se kompleksno pitanje dinamike moći i nasilja nad ženama svelo na polarizujuću debatu između levice i desnice radi političkih poena. Političari na levom centru, koji su često bili meta medijskih napada, izbegavali su da se izjasne o tom pitanju, kao i svako smisleno angažovanje ili političke mere. S druge strane, desničarski političari su se fokusirali na diskreditaciju vlade, čime su onemogućavali stvaranje sveobuhvatnog javnog diskursa o nasilju nad ženama, seksualnosti, moći i društvenim institucijama.

Takođe, desničarski mediji su koristili prisustvo droge u skandalu da demonizuju počiniocima i da kulturnu scenu predstave kao inherentno nemoralnu. Ova taktika je dodatno stigmatizovala alternativne seksualne prakse i pomerila fokus sa smislenog razgovora o saglasnosti na moralizovanje seksualnog ponašanja. Osim ovoga, potisnula je mogućnost za nijansiran i produktivan javni razgovor o nasilju nad ženama i povezanim društvenim pitanjima.

Afera Fotopab potvrdila je ono o čemu feministkinje već dugo govore: ženska prava dobijaju pažnju u politici i komercijalnim medijima samo kad ih je nemoguće ignorisati, i tad se to pitanje pominje samo zarad dobiti – bilo kroz glasove, klikove, „šerove“, ili pažnju – a ne zbog istinske brige za bezbednost i prava žena. Interakcija logika različitih medija dodatno potvrđuje ovu dinamiku, pošto algoritmi obično nagrađuju i pojačavaju kontroverzne ili ekstremne stavove. Pod pritiscima ekonomskog opstanka i algoritamskih imperativa, mediji sve više napuštaju neke od svojih osnovnih vrednosti: pružanje konteksta, nijansiranje i osvetljavanje priča od javnog interesa.

Prevoditeljka: Lusi Stivens

Literatura

- Are, Caroline. 2020. "How Instagram's algorithm is censoring women and vulnerable users but helping online abusers". *Feminist Media Studies*, doi:10.1080/14680777.2020.1783805.
- Klimkiewicz, Beata. 2021. "The Public Sphere and the Changing News Media Environment in Poland: Towards Structural Polarisation". *Javnost – The Public*, 28 (1): 53–74, DOI: 10.1080/13183222.2021.1861408.
- Bell, Emily and Taylor Owen. 2017. *The Platform Press: How Silicon Valley Reengineered Journalism*. Tow Center for Digital Journalism. http://towcenter.org/wp-content/uploads/2017/04/The_Platform_Press_Tow_Report_2017.pdf (pristupljeno 25. februar 2024.)

- Bobbio, Norberto. 1980/1989. "The Great Dichotomy: Public/Private" u *Democracy and Dictatorship*, 1–22. Cambridge: Polity.
- Boyle, Karen and Susan Berridge. 2023. *The Routledge companion to gender, media and violence*. Routledge eBooks. <https://doi.org/10.4324/9781003200871>.
- Bullock, Cathy Ferrand. 2007. "Framing Domestic Violence Fatalities: Coverage by Utah Newspapers." *Women's Studies in Communication* 30 (1): 34–63.
- Chadwick, Andrew. 2017. *The Hybrid Media System: Politics and Power, 2nd edn*. New York: Oxford Studies in Digital Politics.
- Crnović, Deja. 2021. *Politika kot medijski performans*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Dean, Jodi. 2010. "Affective Networks". *Mediatropes* 2 (2): 19–44.
- Steppat, Desiree, Laia Castro and Frank Esser. 2021. "What News Users Perceive as 'Alternative Media' Varies between Countries: How Media Fragmentation and Polarization Matter". *Digital Journalism*, 11 (5): 741–761. <https://doi.org/10.1080/21670811.2021.1939747>.
- Druckman, James .N., Samara Klar, Yanna Krupnikov, Matthew Levendusky and John Barry Ryan. 2021. "Affective polarization, local contexts and public opinion in America". *Nature Human Behaviour* 5: 28–38. <https://doi.org/10.1038/s41562-020-01012-5>.
- Easteal, Patricia, Kate Holland and Keziah Judd. 2015. *Enduring themes and silences in media portrayals of violence against women*. Women's Studies International Forum, 48, 103–113. <https://doi.org/10.1016/j.wsif.2014.10.015>.
- Entman, Robert M. 1993. „Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm“. *Journal of Communication* 43 (4): 51–58. DOI: 10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x
- Garraio, Julia, Inês Amaral, Rita Basílio Simões and Sofia José Santos. 2023. "Forward and backwards: Sexual violence in Portuguese news media", str. 23–33. u *Routledge companion to gender, media and violence*, K. Boyle and S. Berridge (ur.). Routledge: London.
- Gasparavicius, Gediminas. 2011. *Art in the Image of the State: Neue Slowenische Kunst, the Irwin Group, and the Politics of Art in Slovenia, 1980–1995*. State University of New York at Stony Brook ProQuest Dissertations & Theses. 3481286.
- Grimmer Justin, Margaret E. Roberts and Brandon M. Stewart. 2022. *Text as Data: A New Framework for Machine Learning and the Social Sciences*. Princeton: Princeton University Press.
- Hanisch, Carol. 1969. "The personal is political: The original feminist theory paper at the author's web site." <http://www.carolhanisch.org/CHwritings/PIP.html>
- Heft, Annett, Eva Mayerhoffer, Susanne Reinhardt, and Curd Knupfer. 2020. "Beyond Breitbart: Comparing Right-Wing Digital News Infrastructures in Six Western Democracies." *Policy & Internet* 12 (1): 20–45.
- Iyengar, Shanto. 1991. *Is anyone responsible? How television frames political issues*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Jerele, Tonja, Matej Krizanec, Božidar Kolar and Jaša Veselinovič. 2018. "Against Janša, Against Brussels." *Jacobin*. <https://jacobin.com/2018/06/slovenia-miro-cerar-levica-sds-orban>
- Kaluža, Jernej and Sašo Slaček-Brelek. 2021. "Zapleteno je: protipolno razmerje med globalnimi digitalnimi platformami in slovenskimi mediji." *Javnost – The Public*, 28 (sup1): S23–S42. <https://doi.org/10.1080/13183222.2021.2012935>

- Macharia, Sarah. (ur.). 2020. *Global Media Monitoring Project*. https://whomakesthenews.org/wp-content/uploads/2021/07/GMMP2020.ENG_FINAL20210713.pdf (pristupljeno 25. aprila 2024).
- Madsen, Kristian Vistrup. 2018. "Sour Wine and Art World Hacks at Fotopub". <https://elephant.art/sour-wine-and-art-world-hacks-at-fotopub/> (pristupljeno 25. februar 2024.).
- Markov, Čedomir and Young Min. 2023. "Unpacking public animosity toward professional journalism: A qualitative analysis of the differences between media distrust and cynicism". *Journalism*, 24 (10): 2136–2154. <https://doi.org/10.1177/14648849221122064>
- Matko Katja, and Horvat Dalida. 2016. *Kako poročati o nasilju v družini in o nasilju nad ženskami: priročnik za medije*. Ljubljana: Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja.
- Maskalan, Ana. 2023. "I didn't ask for it" u Schoonheim, L., & Vintges, K. (ur.). 2023. *Beauvoir and Politics: A Toolkit* (1st ed.). Oxford: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003366089>
- Megla, Maja. 2022. "Srhljivo pričevanje Maje Megla: Uranjek je v Smodeju našel idealnega družabnika z deviantnimi nagnjenji" <https://reporter.si/clanek/slovenija/srhljivo-pricevanje-maje-megla-uranjek-je-v-smodeju-nasel-idealnega-druzabnika-z-deviantnimi-nagnjenji-990737> (pristupljeno 25. februar 2024.).
- Mendes, Kaitlynn, Jessica Ringrose and Jessalynn Keller. 2018. "#MeToo and the promise and pitfalls of challenging rape culture through digital feminist activism". *European Journal of Women's Studies*, 25 (2): 236–246. <https://doi.org/10.1177/1350506818765318> (pristupljeno 25. februar 2024.).
- Miljević-Ridički, Renata. 2023. "The Rise of the #MeToo Movement in Croatia, Serbia, Bosnia and Herzegovina" u Cowie, H., & Myers, C.-A. (ur.). 2023. *Cyberbullying and Online Harms: Preventions and Interventions from Community to Campus* (1st ed.). New York: Routledge.
- Myers, Marian. 1997. *News Coverage of Violence Against Women: Engendering Blame*. California: Sage Publications inc.
- Mustapić, Boris. 2024. "An Introduction to TF-IDF: What It Is & How to Use It." *Semrush Blog*. <https://www.semrush.com/blog/tf-idf/> (pristupljeno 25. februar 2024.).
- Nechushtai, Efrat. 2018. "Could Digital Platforms Capture the Media through Infrastructure?" *Journalism* 19 (8): 1043–1058.
- O'Hagan, Sean. 2018. "The best international photography galleries chosen by Brett Rogers". *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/artanddesign/2018/oct/14/best-international-photography-galleries-chosen-by-brett-rogers> (pristupljeno 17. septembra 2024).
- Orange Data Mining. 2015. <https://www.youtube.com/@OrangeDataMining> (pristupljeno 20. septembra 2024).
- Papacharissi, Zizi. 2014. *Affective Publics: Sentiment, Technology, and Politics*. New York: Oxford Studies in Digital Politics.
- Peruško, Z. (2021). "Public Sphere in Hybrid Media Systems in Central and Eastern Europe." *Javnost – The Public*, 28 (1): 36–52. <https://doi.org/10.1080/13183222.2021.1861405> (pristupljeno 25. februar 2024.).
- Petre, Caitlin. 2021. *All the News That's Fit to Click: How Metrics Are Transforming the Work of Journalists*. Princeton: Princeton University Press.

- Kalin Golob, Monika and Melita Poler Kovačič. 2005. "Med novinarskim stilom in etiko: senzacionalizem brez meja." *Družboslovne razprave*, 21 (49/50): 289–393.
- Poler Kovačič, Melita. 2009. "Semi-Investigative Journalism in Slovenia: Research of Scandals Coverage in the Daily Newspaper Dnevnik." *Medijska istraživanja*, 15 (1): 95–118. <https://hrcak.srce.hr/37288> (pristupljeno 25. februar 2024.).
- Quan-Haase, Anabel, Kaitlynn Mendes, Dennis Ho, Olivia Lake, Charlotte Nau and Darryl Pieber. 2021. "Mapping #MeToo: A synthesis review of digital feminist research across social media platforms". *New Media & Society* 23 (6): 1700–1720. <https://doi.org/10.1177/1461444820984457> (pristupljeno 25. februar 2024.).
- Roškar Saška, Alenka Tančič Grum and Vita Poštuvan. 2010. *Spregovorimo o samomoru in medijih: Preprečevanje samomora – Strokovne smernice za odgovorno novinarsko poročanje*. Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja RS.
- Splichal, Slavko. 2018. "Publicness–Privateness: The Liquefaction of "The Great Dichotomy"". *Javnost – The Public* 25 (1–2): 1–10, DOI: 10.1080/13183222.2018.1424004.
- Štefancič, Nadina. 2021. "Zapusti skupino? Med samoosamitvijo in skupinskim umetniškim procesom." *RTV*. <https://www.rtvsl.si/kultura/vizualna-umetnost/zapusti-skupino-med-samoosamitvijo-in-skupinskim-umetniskim-procesom/> (pristupljeno 25. februar 2024.).
- Vaidhyanathan, Siva. 2018. *Antisocial Media: How Facebook Disconnects Us and Undermines Democracy*. Oxford: Oxford University Press.
- Vobič Igor. 2023. "Slovenia: a paternal-commercial media environment amid the digital transformation of social communication", str. 149–166 u *Media systems in Balkan countries: context and dynamics of changes*, ur. Bogusława Dobek-Ostrowska and Jelena Kleut. Lausanne: Peter Lang.
- Worthington, Nancy. 2008. "Encoding and Decoding Rape News: How Progressive Reporting Inverts Textual Orientations". *Women's Studies in Communication* 31: 344–367. 10.1080/07491409.2008.10162546.
- Wu, Tim. 2016. *The Attention Merchants: The Epic Scramble to Get inside Our Heads*. New York: Alfred A. Knopf.

Izjave:

Jernej Kaluža ništa ne izjavljuje.

Tonja Jerele je feministička organizatorica i aktivistkinja koja je bila deo društvenog okruženja u kojem su se odigrali događaji opisani u ovom tekstu. U tom periodu, bila je koordinatorica istraživačke i aktivističke grupe *Rezistence*, koja se formirala zbog problema seksualnog uznemiranja u visokoobrazovnim institucijama i bila veoma kritična prema načinu na koji su mediji i druge institucije reagovala na aferu. Nakon toga, ona lično i cela grupa postale su mete desničarskih medija (što je jedna od tema u ovom tekstu).

Jernej Kaluža and Tonja Jerele

MEDIA COVERAGE OF THE FOTOPUB AFFAIR IN SLOVENIA: SEXUAL VIOLENCE AMID DIGITAL FEMINISM, MEDIA SENSATIONALISM AND JOURNALISTIC PROFESSIONALISM

Summary

The article examines media coverage of the “Fotopub Affair” in Slovenia. The affair emerged in August 2022 when an Instagram profile moderated by anonymous person(s) began posting allegations of sexual and psychological violence of Dušan Smodej, curator and cultural manager active inside the Slovenian cultural and artistic scene. This profile quickly gained traction as several individuals came forward with similar stories. Roman Uranjek, a prominent Slovenian artist, was also implicated in the affair, and took his own life after the scandal broke, further intensifying the media frenzy.

The study focused on the media reporting on the affair. Due to limitations in accessing social media data, the study focused only on digital news media, analyzing coverage from 14 major Slovenian outlets. A total of 334 articles were examined using text mining techniques, such as word frequency analysis, bag of words and document embedding, to assess how the language in the media evolved over time and how diverse it was (in different media). This approach was combined with frame analysis. In addition, we conducted a document analysis of the main self-regulatory guidelines for the reporting in cases of violence on women and suicide and compared normative standards with actual reporting in the affair.

The analysis highlighted how the media’s attention shifted from the initial allegations to broader political implications, with coverage peaking in sensationalist outlets and declining as the official investigation progressed. Some media focused on legal procedures and objective reporting, often ignoring personal experiences and victim narratives. Sensationalist and right-wing outlets, on the other hand, emphasized mainly drug use, sexual deviance, and political corruption.

Through clustering analysis and the creation of word clouds, the study revealed distinct differences in how these outlets framed the story. The study found that media reporting clustered into three main categories: 1.) Objective Journalism – Outlets like MMC and N1 focused on factual reporting and development of police investigation, relying on official statements and verified information. 2.) Sensationalist and Tabloid Reporting – Media like Slovenske novice and Metropolitan prioritized detailed descriptions and reproduced the debates on social media, often amplifying the most scandalous aspects of the affair. 3.) Politicized Reporting – outlets like Demokracija and Nova24 framed the affair as evidence of corruption among the liberal political and cultural “elite”, using the scandal to push a broader right-wing political agenda.

Based on the text mining approaches and frame analysis, the study identified several key frames used by the media in covering the Fotopub affair:

- 1.) Frame of Police Investigation and Legal Procedure: This frame focused on the official investigation, criminal charges, and legal procedures. It emphasized facts and procedural developments, contributing to a more neutral and restrained narrative.
- 2.) Frame of Victim’s Experience: This frame centred on the personal stories of the victims, highlighting the emotional and psychological toll of the abuse. While some outlets used this frame to sensitively portray the victims’ experiences, others sensationalized these narratives, focusing on shocking or salacious details.
- 3.) Frame of Providing Help for the Victim: Some media emphasized the need for societal support for victims, focusing on the work of NGOs and support organizations.

This frame was less common but offered a more constructive approach to the scandal.

4.) Frame of Sensationalism and Moral Judgment: Tabloid and right-wing outlets often adopted this frame, focusing on deviant behaviour and portraying the affair as symptomatic of societal decadence. This frame was characterized by a moralizing tone and sensational language.

5.) Frame of Politicization and Power of Elites: Right-wing media used this frame to politicize the scandal, suggesting that Slovenia's cultural and political elites were complicit in or benefited from the abuse. This frame was often speculative and aligned with broader conservative critiques of the left-leaning establishment.

6.) Frame indicating concrete networks and connections: Most present in the right-wing media, but also in some other media, indicated by the use of proper names of individuals and organisations. The appearance of those names in the context of the Fotopub affair was used mainly as a means of political delegitimation.

The article offers a case study of how sensitive topics like violence against women can be distorted by media coverage, particularly in a polarized and sensationalized online environment. The affair also exposed the challenges of maintaining ethical journalism in the face of the attention economy. As the media landscape becomes increasingly fragmented and driven by clicks and shares, the Fotopub affair underscores the need for responsible reporting that prioritizes the voices of victims, avoids sensationalism, and resists the temptation to politicize sensitive issues. In the end, the Fotopub affair remains a cautionary tale about the power of media framing especially in an era where social media and traditional media increasingly intersect to shape public opinion.

Keywords: Fotopub affair, digital feminism, violence against women, economy of attention, hybrid media system, sensationalism, Slovenian public sphere, MeToo Movement

